

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben hához hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Világke postán szállítva.
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek után aznap kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 165. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1915 július 23.

Fraknói Vilmos aranymiséje.

A nagyváradai káptalan országos hirű, kiváló tagja, dr. Fraknói Vilmos vál. püspök, szentjobbi apát, a nagynevű történetíró ma tartja aranymiséjét.

A történetíró ime történelmi időkben üli meg áldozópapságának 50-ik évfordulóját.

A Hunyadyak korának fáradhatatlan buvára ma, aranymiséje napján ismét látja küzdeni Magyarországot leventéit a barbárság és a hit-szegés ellen. A csukaszürke sereg méltó utódja a fekete seregek s Ferenc József magyar katonáit épp úgy féli ma az ellenség, mint ahogy Mátyás bus hadát nyögte egykor minden ellenfelünk. A Habsburgok politikája pedig éppen úgy kelet felé keres érvényesülést a magyar faj ereje által, mint ahogy a Hunyadyak is a Balkánon jelölték ki a magyarság érvényesülésének országotját.

Pázmány korának történetírója pedig Pázmány szellemének újra-ébredését láthatja a mai magyar katolicizmusban. Évszázados álomból ébredve, a magyar katolicizmus bámulatos munkát fejt ki néhány év óta. Gyarapodik erőben befelé és kifelé egyaránt. Megtelnek a templomok ájtatos hivekkel, a közélet erős katolikus szervezetekkel és e szervezetek Pázmány hősi nyomdokain haladni kész katonákkal.

Az ősz történetíró ime ma meg-elevenedni látja a nagy időket, melyeken hazafiúi lelke szeretetével csüggött egy munkás életen át.

A váradi káptalan tagja Fraknói püspök, annak a káptalan-nak, mely méltán büszkélkedhetik tagjai sorában a legkiválóbb magyar történetírókkal. Egész kis tudományos akadémia kikerül a váradi káptalanból, melynek 1878 óta egyik kiváló tagja a jubiláns püspök.

Fraknói Vilmos aranymiséjét magányos elvonultságban tartja. De ez nem akadályozza meg az egész

magyar tudományos világot, első sorban pedig a nagyváradai egyházmegyét abban, hogy az ünneplésből részt ne kérjen. Az ősz tudós főpap hálaadó imájával ezrek és ezrek imája száll a Magasságbeli elé, árassza el minden áldásával hűséges szolgáját még sok éven át, hogy a ki ékes tollal följegyezte a magyar multnak annyi dicsőségét, legyen a Hunyadyak és Pázmány szelleme új, még hatalmasabb diadalainak is boldog szemtanuja, büszke örömök ékesszavu följegyzője.

Életrajza.

Fraknói Vilmos életrajzi adatai a következők:

Dr. Fraknói Vilmos, magyar történet-tudós, arbei címzetes püspök, váradi kano-nok, apostoli protonotárius, szül. Uményben, Nyitra megyében 1843 február 27-én. Atyja uradalmi orvos volt. A papi pályára lépett és a teológiai tanfolyam elvégzése után Pesten bölcsészettét hallgatott. Pappá 1865 július 23-án szentelték. Már ez időben írta első műveit. „A magyar nemzet műveltségi állásának vázlatát a fejedelem korában”, mely-lyel akadémiai pályadíjat nyert, (1861) és „A nádori és országbírói hivatal fejlődését” (1862) Később egy magyar történelmi tan-könyvet írt katolikus gimnáziumok számára. 1864 óta Nagyszombatban gimnáziumi tanár volt, 1865 évtől 1871-ig Esztergomban a papnevelőben tanárkodott. 1870-ben a m. tu-dományos akadémia levelező tagjává vá-lasztotta, s 1873-ban lett a tudományos akadémia rendes tagja. Ezen időben írta első nagy művét, „Pázmány Péter és korát” 3 köt., mely az író szolgálatát és széleskörű kutatását magára vonta a tudós körök figyelmét, 1871 óta, mint az akadémia II. oszt. titkára a fővárosban telepedett meg és egész idejét tudományos buvárlatainak szentelte. Még nagyobb tért nyert erre, midőn 1875 könyvtárnoka lett a nemzeti muzeum-nak. Ez időben különösen a mohácsi vészt megelőzőleg és azt követő kor történetével foglalkozott és úgy levéltári kutatásai, mint a nyert adatok közlését illetőleg nagy el-ismerésre méltó munkásságot fejtett ki. Az időbe esik a hazai és külföldi iskoláknak története a XVI. században és a magyar országgyűlési emlékek gyűjteménye kiállítá-sának megkezdése. 1878-ban a nagyvárad-i káptalanban a litterarium stallumot nyerte el, 1879-ben pedig főtitkára lett a m. t. aka-démiának, s még ugyanezen évben a Udvo-zítóról nevezett székszárdi apátságot nyerte el. Ez időből való művei: „Vitéz János esz-tergomi érsek élete” (1879.), „Martinovics és

társainak összeesküvése.” Tomori Pál élete és levelei” c. művei. Nagy részt vett a va-tikáni magyar emlékek kiadásában is. 1889-ben az akadémia alelnöke lett, 1890-ben arbei címzetes püspök lett s középszolnoki főesperes. 1890-ben jelent meg „Hunyadi Mátyás király élete” c. műve a történelmi életrajzokban igen szép kiállításban. 1893-ban a pápa apostoli protonotáriussá nevezte ki. Azóta hosszabb ideig Rómában tartózkodott, hol ifjú magyar történészek számára nagy költséggel magyar történelmi intézetet alapított. Tudományos tekintetben leginkább Rómában levő magyar eredetű történelmi anyag kiaknázásán buzgókodott. Majd a „Magyar király kegyuri jogait illető” okmányokat adta ki. 1893 október 30. ó tartotta az aka-démiában Haynald Lajos felett az emlék-beszédet. Fraknói a magyar történetírás egyik legérdemesebb művelője. Műveit az anyag fölötti uralkodás jellemzi, melyet fáradhatatlan levéltári s könyvtári kutatással szerzett meg. Leginkább azon időszakokat szereti művelni, melyeknél az egyházi élet befolyása inkább előtérbe nyomul. Külön feldol-gozta Magyarország összeköttetéseit a szent-székekkel 1898-ban a nemzeti muzeum könyv-tárának és a muzeumok főfelügyelője lett és krasznai főesperessé nevezte ki a király. — 1900-ban kapta a Boldogságos Szűz Máriá-ról nevezett szentjobbi realis apátságot. Mint szentjobbi apát igen sokat áldozott egy országos célokra, mint Szentjobb község érde-kében. A szentjobbi templomot restauráltatta. Szentjobbon iskolát és apácázárdát alapított. Rómában az ő alapítása a magyar történelmi és művészeti intézet, fejedelmi alapítványo-kat tett úgy a Magyar Tudományos Akadé-miánál, mint a Szent István Társulatnál. Legutóbb az ő bőkezűsége tette lehetővé, hogy a Szent István Társulat kiadhassa az oly korán elhunyt tudós, dr. Karácsony Irre konstantinápolyi kutatásainak nagyjelentő-ségű eredményeit.

Fraknói művei.

1. A magyar nemzet műveltségi állásá-nak vázlat. 2. A nádori és országbírói hi-vatal. 3. Magyarország története. 4. Szózat. 5. Magyar főpapok a trienti zsinaton. 6. A bécsi békekötés 1606-ban. 7. Dallos Miklós. 8. Pázmány Péter és kora. 9. A magyar nemzet története. 10. Az egyházi javak saecu-larisatiója. 11. Henckel János. 12. A hazai és külföldi iskolázás a XVI. században. 13. Révai Ferenc nádori helytartó fiainak hazai és külföldi iskolázatása. 14. Pázmány Péter levelezése. 15. Magyar Országgyűlési Emlé-kek. 16. Magyarországi tanárok és tanulók a bécsi egyetemen a XV. és XVI. században. 17. Liber rationum Ludovici II. Hungariae et Bohemiae regis. 18. A m. nemz. muzeum könyvtárának magyar történelmi és irodalom-történelmi kiállítása. 19. Bakocs Tamás, mint konstantinápolyi patriarka. 20. Vázlatok Ma-

gyarország műveltségi állapotáról. 21. Zrednai Vitéz János nagyváradi püspök politikai beszédei és Aeneas Sylvius Piccolomini Vitéz Jánoshoz intézett levelei. 22. Kéthétolaszországi könyv és levéltárakban. 23. Könyvtárakban fölfedezett magyar ősnymtatvány-unicumok. 25. Mária magyar királyné állása a reformatio irányában. 26. Vitéz János esztergomi érsek élete. 27. A szekszárdi apátság története. 28. Horváth Mihály emlékezete. 29. Martinovics és társainak összeesküvése. 30. Tomori Pál élete és levelei. 31. Magyarország és a cambrayi liga. 32. A vatikáni magyarországi okirattár. 33. Váradi Péter kalocsai érsek élete. 34. Jelentés a honfoglalás időpontjának meghatározása tárgyában. 35. Monumenta Vaticana historiam Hungariae illustrantia. 36. Magyarország a mohácsi vész előtt. 37. Árpád házi boldog Margit szentté avatása és cultusára vonatkozólag. 38. Ince pápa és Magyarország folszabadítása a török uralom alól. 39. Pázmány Péter. 40. Andreas Panonius XV. századbeli magyar hittudományi

író élete és munkái. 41. Fraknói Vilmos negyedszázados irodalmi munkássága. 42. Egy magyar jezsuita a XV. században. 43. Emlékbeszéd Ipolyi Arnold ig. és tiszt. tag fölött az akadémia ünnepélyes közülésén. 44. Erdődi Bakócz Tamás élete. 45. Carvajal János bibornok magyarországi követségei. 46. Cesarini Julián bibornok magyarországi pápai követ élete. 47. Hunyadi Mátyás király élete. 48. Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia. 49. Várad felszabadítása 1692-ben. 50. A szent Istvántól Rómában alapított zarándokház. 51. Mátyás király levelezése. 52. A magyar király kegyuri joga.

Fraknói Vilmos aranymiséjét csöndes elvonultságban mutatja be az Egek Urának. Magányában kereste fel gr. Széchényi Miklós megyés püspök meleghangú üdvözlését. Ugyancsak üdvözölte a jubiléumot a ritka alkalomból kifolyólag a váradi káptalan is.

Győzelmünk a Visztula partján.

Budapest, julius 22. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér.

A Visztulától nyugatra fekvő terület tegnap ismét a szövetségesek nagy sikereinek színhelye volt. Az ellenség főállását, melyet az oroszok Ivangorodtól nyugatra és délre a Kozenice Janoviec vonalon emeltek és várszerűen kiépítettek, a német csapatok a radom—ново—alexandriai ut mindkét oldalán áttörték. Az oroszok Ivangorodra és a Visztula jobb partjára hátrálnak. A visszavonulókat és a novo-alexandriai hidat a német tüzérség már tűz alatt tartotta. Nyugatról osztrák-magyar, délről német csapatok harcolva közelednek Ivangorod erőideihez.

A Visztulától nyugatra a menekülő oroszok sok falut felgyújtottak és a Visztulától keletre a harcok lankadatlan hevességgel tovább tartanak. Az ellenség a legmakacsabbul védekezik. József Ferdinánd hadseregének részei Chodeknél és Borzkechovnál kemény tusa után az oroszokat állásukból kivetették. Az ellenség veszteségei nagyok.

A főherceg hadseregeinél a fogtyoknak tegnap jelentett száma 8000-re, a zsákmány 15 géppuskára és 15 lőszerkocsira emelkedett. Tovább keletre a Bug felé német és magyar osztrák csapatok szintén több helyen betörték az ellenséges vonalakba. A felső Bug mellett. Amionka Sztromilovától északra magyar ezredek elfoglalták a dobrodvi hídfejt. Zlota-Lippa és a Dnyeszter mellett a helyzet változatlan.

10 olasz ezred összeomlott rohamja.

Budapest, julius 22. (Hivatalos.)

Olasz hadszíntér.

A görzi grófságban tegnap is lankadatlan hevességgel tombolt a csata. A doberdói fensik a tengerpartig tegnap az egész napon át különösen nehéz tüzérségi tömegtűz alatt volt. A hős védők helyt állottak és az ellenség minden rohamát visszaverték. A Monte Cosicktól Polastóig terjedő szakaszon az olaszok estig közelebb nyomultak állásainkhoz. Éjjel előbb Meltznél majd az említett helység és Vermeigliánó közt az egész arcvonalon újból támadtak. Ma kora reggel az összes rohamokat véresen visszavertük. A derék magyar népfelkelés itt ismét hősiességgel ellentállott. Polassónál az ellenségnek több előretörése már tegnap napközben összeomlott.

Trausinától keletre csapataink reggel ellentámadásba mentek át és összes előbbi állásainkat hatalmukba kerítették. Az ellenség itt visszavonult. A fensik északnyugati szélein az elkeseredett küzdelem még tart.

A görzi hídfejt ellen nevezetesen Podgora irányában az olaszok szakadatlanul új erőket vetettek harcba. Egymásután 10 gyalogezred támadott e helyen hiába. A küzdelemből csaknem mindenütt kizitusa lett.

Három roham hiúsult meg tegnap állásaink előtt. Egyes árokreszekbe sikerült behatolnia az ellenségnek, de éjjel ismét kivertük. Épp így meghiusultak kézibombákkal el látott gyengébb erőknél megkísérelt támadásaik is. Azon két előretörést, melyet Ponte-Sabotinó ellen egyes ezred intézett, tüzérségünk oldalozó közreműködésével szintén véresen visszavertük. Páratlan lelkesedéssel és szívóssággal harcoló csapataink tehát 4 napi csata után úgy a doberdói fensikon, mint a görzi hídfejtől megtartották állásaikat. A harcnak azonban még nincs vége. Ravánál, Dolminónál és tovább északra az ellenség tegnap élénk ágyuzást folytatott. Ezen a területen az ütközet tovább tart. A karinthiai és a tirolai határterületen az ütközet tovább tart. Höfer.

Az oroszok Sedánja.

London, julius 22. (Saját tudósítónktól.) Az angolokat Oroszország katonai helyzete komolyan aggasztja. Katonai kritikusok szerint az orosz hadvezérek a Sedánhoz hasonló katasztrófa elkerülésére törekszenek.

A cár összehívta a dumát.

Budapest, julius 22. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: A cár ukáza a дума egybehívását augusztus 1-ére rendelte el.

Az olaszok kivonulnak Tripoliszból.

Bécs, julius 22. A Vossische Zeitung konstantinápolyi tudósítója jelenti: Igen jól informált személyiség közli velem, hogy egy tizenkét nappal ezelőtt hozzá érkezett titkos jelentés szerint az olasz csapatokat, amikor Olaszországban megkezdődött a háború, Lybiában ugyanarra a vonalra vetették vissza, ahol azok a tripoliszi háború első hónapjaiban állottak. Lybiában nincs többé egy olyan törzs sem, amelyben az olaszok bizalmas érzelmét és még azok is Olaszország ellen vannak, amelyekről azt hitték az olaszok, hogy teljesen megbízhatók.

Ennek következtében az olaszok már csak a parton tartják magukat. A lybiai lakosság, különösen Homsban és Tripoliszban nem kételkedik abban, hogy Olaszország teljes vereséget fog szenvedni Ausztria Magyarországtól és biztosan számít arra, hogy Olaszország kénytelen lesz Tripoliszból a visszatérés reménye nélkül kivonulni. Ez a meggyőződés az oka annak, hogy valamennyi törzs Olaszország ellen foreult. A lakosság állandó összeköttetésben van Egyiptommal.

Egy bukaresti lap szerint egy román ezredünk fellázadt.

Sajtóhadiszállás, julius 22. A bukaresti La Roumanie julius 6-án jelentette, hogy egy románokból álló osztrák magyar ezred az olasz határon fellázadt, és kijelentette, hogy nem harcol az olaszok ellen. Hozzáteszi a lap, hogy ez az ezred már Galiciában is fellázadt és katonái már megölték néhány tisztet és hogy az ezredet most ismét eltávolították a határtól.

Ez a hír az első betűjétől az utolsóig önkényes kitalálás, amelynek semmi alapja nincsen. Az olasz fronton egyáltalán nincsen román ezredünk. Ami a galíciai esetet illeti, a román lap tudósítója bizonyára egy orosz ezredre gondol, mert hiszen hasonló eset a mi hadseregünkben soha sem fordult elő.

Németország rézkészlete.

Berlin, julius 22. A Berliner Tageblatt írja, hogy Németország réz- és ólomkészlete bőségesen elegendő. A tapasztalat azt mutatja, hogy a rézesöveket könnyen lehet vascsövekkel pótolni. A megfelelő hatóságok kimutatást készítettek az ország rézkészletéről: e statisztika hitelességéhez és megbízhatóságához nem férhet szó. A kimutatás szerint magántulajdonban sok nélkülözhető réz van, főleg géprészek, amelyek a használatban más anyaggal lehet helyettesíteni. Óriási mennyiségű réz van Németországban háztartási eszközökben, üstökben, serpenyőkben, bronztárgyakban, különböző nyilvános épületek és magánházak tetőiben. Németország rézkészlete ezidő szerint kerek két millió tonna. Németország készlete tehát évekre elegendő.

Sikerek a francia harctéren.

Berlin, július 22. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Az Argonnok nyugati szélén csapataink előbbre haladtak. A Maas és Mosel között élénk ágyuharcok voltak.

Leintreitől délre a franciák támadásai közvetlen előállításaink akadályai előtt omlottak össze.

A Vogézekben Reisackerkopftól dél-nyugatra az ellenség tegnap hatszor támadott. A bajor csapatok nagy véres veszteségekkel visszaverték. Ellentámadásunkkal visszavettük azt az árokreszt, mely még az ellenség kezén volt és ez alkalommal 137 alpesi vadászt köztük 3 tisztet elfogtunk.

Este Zondernacknál is visszautasítottuk az ellenség támadását. Az ellenségnek egy kétfedelű repülőgépe védőágyunk tüzeiben Parroyl erdőben lezuhant. A münster völgy felett vívott légi harcokban 3 német repülő 3 ellenfelével szemben győztes maradt. Üldözés közben kettőjüket kényszerítették, hogy a Phanner völgybe leszálljanak.

4150 új orosz fogoly.

Keleti hadszíntér.

Pavelltől északkeletre koncentrikusan előnyomuló csapataink sikeres harcok közben 4150 oroszot elfogtak, ezenkívül 5 géppuskát, sok podgyászt és egy utásztelepet zsákmányoltak. Az alsó Dubissa menti áttörés eredményeképpen az előretörő német oszlopok Krinkiszki Gudsány vidékéig jutottak. Utközben több ellenséges állást rohammal szereztek meg.

Az oroszok a Rakievotótól a Nyemenig terjedő egész arcvonalon hátrálnak. A Marian-

kolpovnoi utól délre ütött rést kiszélesítettük és tovább kelet felé tért nyertünk. 4 tisztet és 1210 főnyi legénységet elfogtunk és 4 géppuskát zsákmányoltunk.

A Narev mentén az ellenség beszüntette reménytelen ellentámadásait.

A Visztulától délre az oroszokat Varsó megnagyobbított hidfőszállásába a Plonie—nadarvin—kwa, kalvarjai vonalba szorítottuk vissza.

Ivangorod ostroma előtt.

Délkeleti hadszíntér.

Woysch vezérezredesnek német csapatai merész nekirohanással megakadályozták az ellenség kísérleteit, hogy megvert csapatait Ivangorod erődei előtt megállítsa.

Déltájban vitéz siléziai katonáink rohammal elfoglalták a lagov-lugovaholai nagy hidfőállást. Nyomban utána osztrák-magyar csapatokkal vállvetve **az ellenséget az egész arcvonalon visszavetettük a várba, a melyet immár szorosan körül fogtunk.**

Ivangorodtól északnyugatra osztrák-magyar csapatok a Visztula nyugati partjain még harcolnak.

Tegnap több mint 3000 oroszot elfogtunk és 11 géppuskát zsákmányoltunk. A Visztula és a Bug között a csata Mackensen tábornaszernagy fővezérlete alatt tovább tart. Lublintól dél-nyugatra az osztrák magyar csapatok előbbre haladtak. Syennicka—Vola (Rejoviectől délre) és a Bug között rohammal elfoglaltuk az ellenséges állás széles szakaszait. (Megjegyzés: Lagov 30 kilométernyire keletre, Lugohawa 10 kilométernyire van Zvolentől.) (Min. eln. sajtóosztálya.)

sulyt most Romániára veti és létre akar hozni egy megegyezést, amelynek az éle Bulgária ellen irányulna. Trubeckoj küldetésének sokan ezt a célszót tulajdonítják.

Az angol királyi család három tagja elesett.

Berlin, július 22. Az angol hivatalos veszteségjegyzék szerint a Dardanella harcokban az angol királyi ház egyik tagja is halálát lelta, t. i. Augustus A. C. Fitzclarence kapitány. A Fitzclarence-ok azon IV. Vilmos királynak az utódai, aki 1830 előtt fivérének, XIV. Györgynek halála után került a trónra. Mielőtt trónra lépett volna, a clarencei herceg címét vette fel. Az epornay-i harcokban szintén egy Fitzclarence halt meg. Az ugyancsak a Dardanella-harcokban elesett Battenberg herceggel együtt az angol királyi család három tagja esett el a harctéren.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, július 22. A főhadiszállás közli:

A Dardanella arcvonalon e hó 20-án nem történt jelentős esemény. Egy akna, a melyet 19-én felrobbantottunk, éppen egy ellenséges ellenakna fölött robbant fel. Az ott dolgozó ellenséges katonákat a leomló föld maga alá temette.

A többi hadszíntérről nincs jelenteni valónk.

A hadügyi hivatal visszaélései Angliában.

London, július 22. (Magyar Távirati Iroda.) Az alsóház tegnapi ülésén Asquith miniszterelnök először a kiadások emelkedéséről szólt, majd a parlament ülésrendjéről megemlékezve hangsúlyozta, hogy a kormány nem akar kibujni a kritika alól, de figyelmét azokra a nagy feladatokra akarja fordítani, a melyekre nézve a Ház valamennyi pártja egy nézetben van.

Dalziel (liberális) helyesnek tartaná, ha a kormány Angliába hívná a francia fővárosi és vidéki sajtó képviselőit, hogy igyekezzenek a Franciaországban észlelhető nyugtalanságot, a hol azt hiszik, hogy Angliát egy és más tekintetben nem erőlteti meg magát eléggé a győzelem érdekében.

Holt (liberális) kifogásolta a hadügyi hivatal és az admirális pazarlását.

Asquith kétségbevonja, hogy ez a kritika megfelelne a valóságnak. A léghajózási ügyről a miniszterelnök azt a nézetét fejezi ki, hogy e téren Angliának épp oly fegyver van a kezében, mint bármely más nagyhatalomnak.

Tennant hadügyi államtitkár kifejti, hogy a légi járművekben szenvedett veszteségek nagyok voltak, de a kormány mindent pótol és rengeteg számú légi járművet szállítottatott.

Ezután a kormány ügykezeléséről indult meg hosszabb vita.

Higham (liberális) azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a hadviselésben javulás nem várható addig, amíg néhány tisztviselőt elrettentő példával fel nem akasztanak.

Markham (liberális): Az alsóházat épp oly szolgálkúnak látja, mint a sajtót, amelyben csak egyetlen egy csoportnak van annyi bátorsága, hogy a hadügyi hivatal visszaéléseit pellengérré állítsa.

Price (liberális): A koalíciós miniszteriumban nem lát haladást.

Pavley (liberális): Értelmetlennek mondja, hogy Kitchener a hadügyi hivatal elleni támadásokra nem válaszolt, pedig az ő dolga volna, hogy a hadügyi hivatalt megvédje és megmondja, hogy igazak-e a vádak, vagy nem. A nemzetet aggodalmak és gondok gyötrik. Ha Kitchener nem nyilatkozik, akkor őt magát is joggal vádolhatja mindenki. Az ország nem akar sokáig feleletet várni arra a kérdésre, hogy Kitchener miért nem vonják éppen úgy felelősségre, mint a többi minisztert.

Tisza a királynál. Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Tisza István gróf miniszterelnök, aki tegnap este Bécsbe érkezett, ma délelőtt Schönbrunnba hajtatott, a hol mindenekelőtt az ottani Stöckel épületben lakó Burián István báró közös külügyminiszterrel tanácskozott. A miniszterelnök azután megjelent a királynál hosszabb kihallgatáson, hogy folyó ügyekről jelentést tegyen. A miniszterelnök a mai nap folyamán megbeszélést fog folytatni Stürkgh Károly gróf osztrák miniszterelnökkel, valamint a közös miniszterekkel. A délutáni gyorsvonatok egyikével szándékozik a miniszterelnök visszatérni Budapestre.

Német buvárhajó megtámadott egy Cunard-gőzöst.

Berlin, július 22. A Frankfurter Zeitungnak jelentik Newyorkból: Amerikában élénk megdöbbenést keltett, hogy egy német tengeralattjáró előzetes figyelmeztetés nélkül megtámadta a Fortuna nevű Cunard Line gőzöst, a mely 227 utassal, köztük számos amerikaival, Amerika felé tartott. Az amerikai lapok azt írják, hogy Németország újból megmutatta, hogy a nemzetközi joghatárait nem akarja betartani.

Trubeckoj herceg Bukarestben.

Berlin, július 22. A szerb orosz követ, Trubeckoj herceg Bukarestbe érkezett. Különböző közlemények szólnak arról, hogy a herceg különös megbízatással utazott Romániába.

A herceg kegyvesztett lett azért, mert Szerbia saját elhatározása alapján bevonult Albániába és ezzel nyilván óvását fejezte ki a megállapodásokkal szemben, amelyeket az entente három állama kötött Oroszországgal.

Szerbia volt az, amely makacsságával megakadályozta azt, hogy a négyesszövetség fáradozásainak sikerei legyenek Bulgáriában. Most már alig hisz bárki is e fáradozások sikerében. A négyes entente tehát a nagyobb

Hűség a háboruban.

Egy sebesült hadnagy a tisztiszolgájáról.

— Saját tudósítónktól. —

Csak a veszélyben és a csapásban tudja az ember megismerni a barátait és itt is van a legnagyobb szükség a szeretetre, a ragaszkodásra. És a háboruban! Az a legnagyobb veszély, aminek itt vannak kitéve az emberek és itt láthattuk a baráti szeretetnek és a ragaszkodásnak legszebb példaképeit. Hányszor mentette meg egymást a legnagyobb veszélyből két szerető barát, s hányszor nyújtott segílyt és enyhét a szenvedőnek a baráti szeretet.

De nemcsak a baráti szeretet, hanem a ragaszkodás és a hűség is nagy szerepet játszanak a háboru pszichológiájában. Az alárendelt ragaszkodása és hűsége. Főleg megnyilvánul ez a tisztiszolgáknál, akikről gazdáik is szeretettel és hálával emlékeznek meg. Hány esetet ismerünk, amikor az anyyira lenézett és lekicsinyelt, de igazában anyyira ragaszkodó és hűséges tisztiszolga nemcsak szeretett urát, hanem barátait és társait is megmentette a legnagyobb veszélytől, sőt sokszor a biztos haláltól! És ha a gazdáját veszély vagy csapás éri, együtt érez vele és a ragaszkodásnak és hűségnek olyan megnyilatkozását adja, aminek párja nincs.

Egy ilyen esetet akarok elmondani, amit egy sebesült hadnagy beszélt el. Sz. Eadre hadnagy már másodszor jött haza a harctérről, mindkétszer megsebesülve. Ő mondotta el, — ismerjék meg mások is.

— Nem az a baráti szeretet, amit itthon a kávéház márványasztalánál pertut ivott barátok között tapasztalhatunk. Ha az ember nincs kölcsönösen rászorulva barátjára, úgy nem is fejlődhet ki, nem is jöhet létre az igazi barátság. Csak külszin az.

— S a háboruban nem azt nézi az ember, hogy akit barátjának nevez és akivel kölcsönösen támogatják egymást, az vele egyenrangú legyen, hanem hogy megérthessük egymást és a komoly pillanatokban számíthassunk egymásra. És így legjobb barátja az embernek ott gyakran a tisztiszolgája, aki ragaszkodásáért és hűségéért nem vár viszonzást.

— Oly jó legényem volt, s úgy megszerettem és hozzászóktam, hogy nem tudom mi lesz, ha harmadszor nélküle kell felennem. Hűséges, ragaszkodó s amellet nagyon szerény.

— Csak egy esetet akarok elbeszélni, az összefügg második és oly nagyon különös megsebesülésemmel is.

— Nem most történt a nagy offenziva alatt, még a Kárpátokban, de az nem von le semmit az értékéből.

— Nyugodtan voltunk akkor, az orosz is pihent. Egy hatalmas fa tövében feküdtem, fejemet egy földszinén elnyuló hatalmas gyökérre fektettem.

— Egyszer egy éles fűtyülés, jött az első orosz srápnell. Alig pillanat múlva óriási pukkanás, roppanás és recsegés. A még explodáló távolságán belül levő srápnell belecsapott a felettem levő fa vastag törzsébe s azt szétvetette. A lehulló fadarabok és srápnell szilánkok rám zuhantak,

csaknem agyonvertek, — s én elvesztettem eszméletemet. Ugy vittek el onnan.

— A tábori kórház fehér ágyában ébredtem fel negyednapra. És megdöbbant a szívem, valami ki nem mondható boldogság szállt meg: a legényem ott ült az ágyamon a lábamnál és könnyezve leste minden mozdulatom, minde a sóhajom.

— Meg voltam hatva ennyi hűség, ennyi ragaszkodás és ennyi szívjóság látára.

— De nem ez volt az egész, amit hűséges legényem tett. Később, mikor már jobban lettem, századosom és orvosom megható részleteket mondtak el ágyamnál kétségbeesett viselkedéséről. Így tudtam meg a következő részleteket:

— A harc az egész vonalon megindult sebesülésem után, s legényem a legnagyobb golyózáporban és ágyutűzben zokogva futkosott össze vissza, mindenkitől felilem kerdősködött, s még kapitányom szigorú parancsára sem vonult fedezék alá, hanem engem keresett mindenütt.

— S mikor végre megtudta, hogy hol vagyok, azonnal odajött és zokogva töltött el három napot és éjjel lábamnál az ágyon az orvossal, aki jó barátom volt, együtt drukkolva értem.

— Ugy meg voltam hatva, hogy nem birtam szóhoz jutni. Ennyi ragaszkodást és ennyi hűséget sohasem fogok elfelejteni. Sajnos, én kórházba kerültem, s egymást el kellett hagynunk.

— Örömmel vettem szegény fiu értesítését, hogy 2 hónapi szabadságot sikerült kapnia.

A kórház vizórája veszélyezteteti a vízvezetékét.

Fráter Imre főorvos jelentése.

Meglepo jelentést tett tegnap Fráter Imre igazgató főorvos az alispáni hivatalnak. A jelentés szerint a kórház szennyvize komolyan veszélyezteteti a vízvezetékét s ennek utján az egész Nagyvárad közegészség ügyét.

Az igazgató főorvos jelentését különben egész terjedelmében adjuk.

Alispán ur!

A kórházban használatban lévő vizóra a pöcögödör közelében van elhelyezve, s úgy látszik, hogy nagy esőzések alkalmával a pöcögödörben az esőviz felduzzad és átszivároga a vizórája aknájába, mely körülmény a vizórárt veszélyezteteti s a városi vízvezetékek esetleges fertőzését idézheti elő, mely a közegészségre nézve nagy veszélyt idézhetne elő.

Ezt megakadályozandó tisztelettel kérem sziveskedjék az államépítészeti hivataltól egy mérnök ur kiküldését kérni, ki a helyszíni szemle után tenne műszaki javaslatot arra nézve, hogy mit kellene ez ügyben tenni. Nagyvárad, 1915 július 22.

Fráter Imre,
igazgató-főorvos.

Fráter Imre jelentése igen komoly természetű. A vízvezetékét éppen onnan fenyegeti fertőzés, ahonnan a legtöbb fertőző képességű bacillus juthat a vízvezetékekbe. Különösen fontos dolog most ennek a bajnak a megszüntetése. Most, amikor a legkisebb gondatlanság, vagy tisztátalan étel ital által

a leggyorsabban történhetik meg a fertőzés.

Szerencse, hogy a veszedelmet még idejében észrevették, még nem késő a fenyegető veszedelem elhárítása. Fráter Barnabás alispán a jelentés vétele után azonnal intézkedett, hogy a mérnöki hivatal megvizsgálja a dolgot és a lehető legrövidebb idő alatt orvosolja is a hibát.

Az alispán gyors intézkedése bizonyára megnyugtatólag fog hatni a közönségre.

Varsót július 26-án heveszik?

Egy huszártiszt jóslata.

Csodálatos dolgot ír egy Z. F. nevű huszártiszt a harctérről feleségének küldött levelében. A levél július közepén kelt és a bukovinai fronton írta a huszártiszt.

— Csodálatos esetről kell téged értesítenem — írja a tiszt a feleségének. — A csapatunkban van egy fiatal huszárhadnagy, aki valami titokzatos sugalat segítségével megjósolta Lemberg elestének, Varsó elfoglalásának és a békekötésnek ragyogó napját. A dolog a következőképen történt: Mi egy bukovinai kis községben állomásoztunk. Estefelé egy ordonánc lélekszakadva rohant végig a falun és orvost keresett. Azt mondta, hogy gazdája, az említett huszárhadnagy nagyon rosszul van. Hamar kerítettünk orvost és magunk is elmentünk bajtársunk lakására. Fialat barátunk halotthalványan, eszméletlen állapotban feküdt a földön. Az orvos megvizsgálta és megállapította, hogy időrohama támadt. Több óra elmúlt, a mig a fiu teljesen magához tért. Néhány napig gyöngékedett, majd aztán megjelent körünkben és csodálatos dolgot mondott. Azt mesélte, hogy a mig öntudatlanul feküdt furesa álma volt. Azt álmodta, hogy egy hatalmasan fölfegyverzett középkori lovag jelent meg előtte és kijelentette:

— Nem sokáig fogsz izzadni, fáradni, vérezni a harctéren. Junius 22-én elfoglalják seregeitek Lemberget, július 26-án elesik Varsó és ez döntő befolyást gyakorol az egész háborúra. December 2-án a hadviselő felek megkötik a békét, de ezt megelőzően hónapokig teljes nyugalom lesz a harctereken.

— Mi természetesen — így folytatja a huszártiszt a levelét — nem tulajdonítottunk fontosságot ennek a kijelentésnek és agyrémnek mondtuk az egész fantasztikus álmot. Voltak azonban a fiatalabb bajtársak között olyanok, akik a közeljűkre fölgyezték a fontos dátumokat. Junius 22-én egy kis viskóban ült együtt a csapatunk minden huszártisztje. A vacsora után őrnagyunk ezt mondta: „Ma van Lemberg elestének megjósolt napja. Ha este 11 óráig nem kapunk hirt a lengyel főváros beveteléről, akkor a mi hadnagyunkat eszelősnek fogjuk nyilvánítani!” Tizenegy óra már elmúlt, a mikor asztalt bontottunk. Már majdnem elszéledtünk, a mikor egy telegráf abteilungos lihegve jött és az örömtől fuldoló hangon ujságotla: „Lemberg a miénk!” Elképzelheted a meglepetésünket. A mi csodálatos hadnagyunk arca az örömtől sugárzott és most már szentül meg van győződve arról, hogy a többi jóslata is valóra válik. Adja az Isten!

A villamosmű ügyei.

Vásároljunk szenet.

A villamosmű felügyelő-bizottságának tegnap délután tartott üléséről a következő értesítést kaptuk.

A villamosmű felügyelő bizottsági ülésén a következő ügyeket tárgyalta:

Tudomásul vették elsősorban az igazgató május és június havi üzemi jelentéseit, a melyek szerint az előző év eredményeihez képest állandó visszaesés mutatkozik. A visszaesés oka az, hogy a fogyasztók általában kevesebbet fogyasztanak és mert egyébként is a fogyasztók állandó csatlakozása folyamatban van s azok száma folyton szaporodik.

Igazgató ezután jelentést tett a felügyelő bizottságnak, hogy tartalék és eladás céljára a közönség részére 360 waggon darabos szenet rendelt, a melyet önköltségű átlag árban métermázsánként 5 kor. 60 filléért fog házhoz szállítva árusíthatni.

A múlt évben rendelt szénből még körülbelül 30 waggon van készletben s a míg a készlet tart, azt a régi 5 kor. árban fogja métermázsánként házhoz szállítani. Előreláthatólag ez a készlet augusztus hónapban el fog fogyni, s így a magasabb ár szeptember hónapban fog előreláthatólag érvénybe lépni. Ennek pontos határidejéről a villamosmű a közönséget a hírlapok útján fogja értesíteni.

Szóba kerültek az ülésen a házhoz szállítás nehézségei is. A villamos művet a közönség a hidegebb napokban egyszerre rohanja meg szénszállításért, ami, tekintettel a csekély rendelkezésre álló személyzetre, fuvarra és lóállományra, a szénellátás körül nehézségeket fog előidézni.

Beszámolt ezután az igazgató arról is, hogy darabos szén-megrendeléseknek a bányák igen lassan és tökéletlenül felelnek meg s így a villamosmű nincs abban a helyzetben, hogy a közönséget arról biztosíthassa, hogy egész szénszükségletének teljes mértékben meg fog felelni. Ellenben nagyon helyesen ígérkezik, ha a közönség szénszükségletének egy részét akár a mű útján, akár más úton előre biztosítja.

Szóba került, hogy a villamosmű részére a raktáron tartandó nagy szénkészletek megfelelő kezelése céljából a városi vasutnak a villamosmű szomszédságában levő 3200 négyszög méter nagyságú területét megvegye, vagy bérebe vegye. Erre vonatkozólag a felügyelő-bizottság a városi tanácsot felkérte, hogy a városi vasutal ebben az ügyben igyekezzen a mű érdekeinek megfelelő megegyezésre jutni.

Az ülésen még szóba került újból az a kérdés, hogy a villamosmű a közvilágítási izzólámpák, esetleg ivlámpák kisebb számú felgyújtása révén igyekezzen megtakarítást elérni. A felügyelő bizottság tekintettel arra, hogy a közvilágítást a szükséglet határain belül egyszer már csökkentette, további csökkentést nem javasolta.

Az élelmiszerek hatósági ára a nagyváradi piacon.

Nagyvárad város tanácsának az 1914. augusztus hó 5-én kelt 5600 B. M. számú körrendeleten alapuló határozatához képest és az ezzel nyert felhatalmazás folytán az élelmiszereknek a város területén az 1915. évi júl. hó 23., 24. és 25-én követelhető árait az alábbiakban közlöm:

Tojás és tejneműek:

- 1 darab tojás 12 fillér,
- 1 liter tej 34 fillér,
- 1 liter tejfel 1 korona 40 fillér,
- 1 kiló vaj 5 korona 60 fillér,
- 1 kiló tehénturó 1 korona 30 fillér,
- 1 kiló juhturó 2 korona 40 fillér.

Zsir és szalonna:

- 1 kiló sertés zsír 4 korona 70 fillér,
- 1 kiló zsirszalonna 4 korona 10 fillér,
- 1 kiló háj 4 korona 50 fillér.

Husfélék:

- 1 kiló marhahus 4 korona 80 fillér,
- 1 kiló borjúhús hátulja 5 korona,
- 1 kiló borjúhús eleje 4 korona 60 fillér,
- 1 kiló sertésbús 4 korona,
- 1 kiló növendék hus 4 kor 40 fill.

Baromfi (élő):

- 1 pár csirke (rántani való) 3 korona,
- 1 pár csirke (sütni való) 5 korona,
- 1 pár ruca (hizott idei) 8-9 korona,
- 1 pár ruca (sovány) 6-7 korona,
- 1 pár liba (hizott idei) kilogrammonként 2 korona 80 fillér.
- 1 pár liba (sovány idei) 8-9 korona.

Zöldségek:

- 1 fő fejes saláta 2 fill.,
- 1 esomó retek 6-8 fill.,
- 1 darab karalábé 2-4 fill.,
- 1 esomó zöld hagyma 6-20 fill.,
- 1 esomó sárga répa 8 fill.,
- 1 esomó petrezselyem 8 fill.,
- 1 drb. uzorka (salátának való) 4-10 fill.,
- 1 kiló zöld bab 22 fill.,
- 1 liter zöld borsó 50 fill.,
- 1 kiló új burgonya 22 fill.,
- 1 drb. tök 12-30 fill.,
- 1 kiló vöröshagyma 56 fill.,
- 1 kiló foghagyma 1 kor.,
- 1 kiló paradicsom 60 fill.,
- 1 drb fejeskáposzta 14-32 fillér.
- 1 cső esemege tengeri 3-4 fill.,
- 1 drb kelkáposzta 6-8 fill.

A felsorolt élelmiszerek árának ennél magasabban való megszabása az 5600/1914. B. M. számú rendelet 1. §-a utköző kihágási cselekménynek fog tekintetni s feljelentés esetén a rendelkezés megszegője ellen a kihágási eljárás meg fog indíttatni.

Az említett rendelet 4. §-a alapján a kihágás büntetése 15 napig terjedhető elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

Tudomására hozom a vevőközönségnek, hogy azon árusító ellen, aki az előbb felsorolt élelmiszerek árait június 24., 25., 26. és 27-én az előbb megállapított áránál magasabb összegben szabja meg, a feljelentést a piacon szolgálatot teljesítő rendőrközegek bármelyikénél megteheti.

Nagyvárad, 1915. évi július 22-én.

Lukács Ödön s. k.
polgármester helyettes.

HIREK

* **Ferenc Szalvátor főherceg kitüntetése.** A király megengedte, hogy Ferenc Szalvátor főherceg, lovassági tábornok a német császár által neki ajándékozott Vörös Kereszt érem első osztályát az egyidejűleg adományozandó harmadik osztályával elfogadja és viselje.

* **Hötzen-dorfi Conrad kitüntetés.** A király megengedte, hogy Hötzen-dorfi báró Conrad Ferenc vezérezredes, az összes fegyveres erő vezérkari főnöke a neki adományozott Ottomán császári Osmanjereud I. osztályát elfogadja és viselje.

* **Kitüntetés.** A király az ellenséggel szemben tanúsított kitünő szolgálata elismerésül Weinberger Áron 101 ik gyalogezredbeli főhadnagy számvivőnek a koronás arany érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

* **Drágább lett a cukor.** Néhány soros tudósítás jelezte a tegnapi lapokban, hogy a magyar kormány a cukor maximális árát az eddigi 87 korona alapár helyett 96 korona 50 fillérben állapította meg métermázsánként. Ez azonban nem azt jelenti, hogy annyiért kapja a nagyközönség a cukort, mivel ez gyári ár nagyban. A kereskedésekben jelenleg 1 korona 20 fillér egy kiló cukornak az ára, a szatóciszletekben pedig 1 korona 28 és 1 korona 36 fillér. Már tudniillik azokban az üzletekben, ahol van, mert a legtöbb üzletben, még nagy fűszerkereskedésekben sincs egyáltalán cukor. — Gazdasszonyainkat váratlanul érte ez az ár-emelés és cukorhiány, mert a tudósítások még nem régen is úgy szóltak, hogy cukorhiány nem lesz, mivel Magyarország bőven rendelkezik cukorgyárakkal s még a külföld egyrészt is a magyar gyárak látják el cukorral Érthetetlen is ez a cukorhiány, mert az elmúlt évben elég bő cukorrépa termés volt s ez évben is jó termésre van kilátás. Továbbá érdemes a megemlékezésre, hogy amikor nálunk a cukor nagybani árát 9 korona 50 fillérrel emelik, ugyanakkor Németországban 10 márkával lesz állítot-ták a cukor árát. Hja, de ott nincsenek is cukorbárók.

* **Kinevezés a hadseregben.** A király Sztruhak József, Nikies Nikola, Preszl István, Marosanovics János és Wurster András 70. gy. e. belí tartalékos zászlósokat tartalékos hadnagyokká nevezte ki.

* **Engedély nélküli gyűjtés a Vörös Kereszt részére.** Napok óta egy katonaruhába öltözött, Vörös Kereszt karszalagos ember jár a városban s a házakhoz azzal állít be, hogy a Vörös Kereszt Egylet javára gyűjt könyöradományokat. Igazolványt, vagy gyűjtési engedélyt nem mutat fel, tehát érthető, hogy bizalmatlansággal fogadják, annál inkább, mert a rendőrfőkapitány a lapokban figyelmeztette a közönséget, hogy csak azoknak a gyűjtőknek adakozzon, akik a főkapitány aláírásával ellátott gyűjtőívvel mutatnak fel. Nem tudjuk, hogy a katonai egyenruhás gyűjtőnek van-e valakitől megbízatása a könyöradomány-gyűjtésre, de alig hisszük, hogy azzal a Vörös-Kereszt Egylet vezetői bízták volna meg, annál is inkább, mert tudunkkal katonai személyeknek egyáltalán nem szabad házról-házra járva

CIPÓ

ujdonságaim megérkeztek!
Reichard Dezső
Rákóczi-ut. Orsolya zárdá épület.

adományokat gyűjteni. Ajánljuk a dolgot a Vörös-Kereszt Egyesület vezetőinek figyelmébe.

* **Kolera Mezőtelegden.** Berki Emil mezőtelegi gyári munkás családjában néhány nap előtt megbetegedett Berkiné. Az elhívott orvos koleragyanus tüneteket állapított meg, miért is a legszigorubb óvintézkedéseket foganatosította. A családot megfigyelés alá vették, a súlyos beteg asszonyt pedig elkülönítve kezelték. Tegnap Berkiné meghalt. A halálesetről a mezőtelegi körorvos azonnal jelentést tett a főszolgabirónak és az alispánnak. Az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy ázsiai koleráról van szó. A való tény azonban csak a kolozsvári bakteriologiai intézet vizsgálata után lehet konstatálni. Addig a község szigorú zár alatt van, nehogy a betegséget elhurcolják.

* **A biharkeresztesi járásban is kéri a maximális árakat.** Frankó Endre biharkeresztesi főszolgabíró tegnap jelentést tett az alispánhoz a járás területén uralkodó türhetetlen drágaság miatt. A jelentés szerint a biharkeresztesi járásban a termelők ép úgy drágítanak, mint a többi járásokban. Áruikat szinte hihetetlen magas áron adják el. Az árak egyre emelkednek úgy, hogy a közéletet komoly veszedelem fenyegeti. A főszolgabíró az elromlott élelmiszer állapotot csak úgy tudna segíteni, hogyha az élelmiszerek maximális árai megvolnának határozva. Ezért arra kéri Frankó Endre az alispánt, hogy a a maximális árak megállapíthatása végett a minisztertől a szükséges engedélyt kérje meg.

* **Botrányos állapotok a Rákóczi ut mellett.** A Rákóczi-ut és a Múzeum-utca sarkán, a múzeum telkén egy olyan botrányos foltja van a városnak, amelyről már lehetetlen nem írni. A múzeumnak a Rákóczi-uton levő rácsos kerítése mögött terül el ez a folt, a vasuti állomás közelében úgy, hogy a vasutról jövők teljesen tiszta képet szerezhetnek erről a városról, ahol a fényes Rákóczi-ut közvetlen közelében szemétdomb van, megfertőzve minden rondasággal. A múzeum élősövény kerítése zárna el a hozzáférhetést ettől a helytől, de ez az élősövény egy nagy darabon le van tiporva, össze van törve. Ha nem volna semmi, ami a rendőrség figyelmét fel tudná hívni erre a helyre, akkor ez a rombolás figyelmet kellett hogy keltsen. Hiszen egy rendőrnek állandóan az a feladata, hogy ott cirkáljon a múzeum körül. Ez a rendőr nem veszi észre, hogy mi történik körletének közvetlen közelében? És ha észre vette s jelentette ezt a botrányos állapotot, hol maradt a rendőrség intézkedése? Hiszen már az a penztrans büz, ami e hely körül terjeng, s ami megfertőzteti a Rákóczi-ut e részének levegőjét, azonnali intézkedést követel. Nemcsak a város renoméja követeli, hogy ne legyen buvóhely a város főutcája mellett, hanem a város egészségügye is haladéktalan intézkedést követel. Ha kevés is a rendőr, talán a Rákóczi-utra mégis jut. Vagy a Rákóczi-ut is csak a főkapitány házatól kezdődik?

* **Csak tintával lehet aláírni az utalványokat.** A belügyminisztertől tegnap rendelet érkezett az utalványok aláírására vonatkozólag. Eddig sok esetben megtörtént ugyanis, hogy a kiutalásokra jog-

sító személyek tintaceruzával, vagy bélyegzővel írták alá neveiket az utalványoknak. A miniszter most szigorúan meghagyta, hogy a jövőben minden utalványt személyesen és tintával tartoznak aláírni a kiutalásokra jogosult tisztviselők. Az aláírásnak pedig teljesnek kell lenni. Ahol még ilyen dolgok megfigyelésére is ráérnek az emberek, ott csakugyan jól kell állni a harc tereken.

* **A lótarató gazdák figyelmébe.** A magyar királyi miniszterium 2072—1915 M. E. számú rendeletére való utalással felhívom a város mindazon lótarató gazdáját, aki 1916. évi augusztus hó 15. ig terjedő időre, tehát egy egész évre előre nem tud vagy nem fog lovai részére kellő mennyiségű zabról f. évi szeptember hó 15. ig vásárlás útján gondoskodni és ebből folyólag a városi hatóság által beszerzendő zabra tart igényt, hogy ez igényét a városi közéletmezési ügyosztálynál (Városháza földszint 9. sz.) 48 óra alatt okvetlen jelentsék be. Ennek kapcsán figyelmeztetem a város lótarató gazdáit, hogy mindazok, akik ezen bejelentést f. hó 24. ig nem teljesítik olyanoknak tekinteti, mint akik az egy évi zabszükségletükről f. évi szeptember hó 15. ig okvetlen gondoskodnak és így a hatósági támogatásra igényt nem tartanak. Nagyvárad, 1915. évi július hó 22. én. Lukács Odón, főjegyző.

* **Beteg tiszték jelentkezése.** Az összes havidijasok és havidijas jelöltek, akik betegségük miatt vagy mint lábadozók magán ápolásban, vagy magánkórházban a város, vagy a megye területén szabadságon vannak, az állomás parancsnokságnál (Kossuth Lajos u. 15. Füchsl palota) f. hó 31. én délelőtt 10—12 óra között, amennyiben betegségük őket ebben feltétlenül nem akadályozza, személyesen megjelenni tartoznak. Azok, akik betegségük miatt meg nem jelenhetnek, e körülményt katonai (honvéd) orvosi bizonyítvánnyal, ahol pedig ilyen orvos nincs, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Obrincsák ezredes, állomásparancsnok.

* **Az államsegélyek kifizetése.** Az államsegélyben részesülőkkel közlöm, hogy július 15-től augusztus 15-ig esedékes segélyösszegeiknek folyósítása f. hó 26. án hétfőn, 27. én kedden, 28. án szerdán és 29. én csütörtökön a tüzőltő laktanyában levő hivatalos helyiségben fog eszközölni. Ez alkalommal mindenkivel tudatom, hogy a rend és fizetések gyorsabbá tétele érdekében a következő sorrendben fogjuk a könyvecskék kiadását és a segélyösszegek kifizetését eszközölni: 1—400 ig fehér sorszámmal ellátott egyének, 750—1000-ig, kék, délután 1000—1400-ig sárga és 2000—2500-ig piros sorszámmal ellátott egyének. Kedden délelőtt 400—750 ig fehér, 1400—1600 ig sárga, délután 2500—3000 ig és 3000—3500 ig kék sorszámmal ellátott egyének. Szerdán délelőtt 4000—4500-ig zöld, 1600—2000-ig sárga, délután 5218—5480 ig sárga sorszámmal ellátott egyének. Csütörtök délelőtt 3500—4000 ig kék, 4500—5100 ig zöld, délután 5100—5218-ig fehér, 5480—5730-ig kék sorszámmal ellátott egyének. — Figyelmeztetek minden egyes államsegélyest, hogy a fizetési könyvecskék kizárólag a fent megjelölt sorrendben és a személyazonossági cédulák színei szerint illetékes pénztárainknál lesznek fizetve és lakbécédulák felmutatása ellenében kiadva. Ennélfogva a most megállapított sorrendet mindenki saját érdekében tartsa meg és házi gazdájának azon két tanu által elõíttemezett nyilatkozatát, hogy lakbérilletményét pontosan beszolgáltatja, feltétlenül hozza magával. Egyidejűleg mindenkit saját érdekében és a fizetések akadálytalan teljesítése szempontjából felhívok, hogy a rendelkezésére álló 10 és 20 filléres, vala-

mint 1 koronás váltópénzt hozza magával és azt a fizetést teljesítő pénztárnál a fizetés alkalmával váltssa be. Nagyvárad, 1915 július 22. Juricskay Barna, tanácsos.

* **Betörés a Rákóczi-uton.** A nagyvárad Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének a Rákóczi-uton levő kereskedésébe tegnap éjjel kellemetlen vendégek jártak. — Betörték az üzletbe s a fiókban talált 170 koronát elvitték. Az áruhoz nem nyultak a tollatlan jómadarak. Reggel vették észre a betörést. A rendőrség megindította a nyomozást s kitünt, hogy a kirakat ajtaját nyitva hagyták s a betörő ezen át hatolt be az üzletbe.

x **Szeplő-májfolt ellen megbecsülhetetlen az YPO krém és szappan,** mely eltünteti a ráncokat, mittessereket, bőrvörösséget és pattanásokat, ára: 1 korona. Kapható, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota Telefon: 13—02.

* **Aszódinál** a katonaság az egész vonalon vásárol csokoládét, kávé, teát, rumot, konyakot, likőrt, borovicska pálinkát, szardíniát, leveskockát, huskonzerveket, sajtot, lipői-turót, szalámit, kaviárt, hűsítő- és üdítőcukorkákat, gyengélkedőknek valódi málna szörpöt, munkásnépek, hol a hus drága, ajánlok friss sósheringet nagyban is, raktáron befőzőcukor, kocka- és daráltcukor, mazsola, mardula és finom dió, kétszersült és gyermekeknek piskóta, szágó, kakaó, zabliszt, rizliszt, burgonyaliszt, tapió, egyidejűleg ajánlom Aszódiféle reklam kész darált kávémat, negyedkiló 85 fillér. A vásárló közönséget meghívom augusztus 1-jei vásárlásra, az árak a régié. Aszódiféle Mihály Sas palota, Kossuth-utca, Telefon 635. szám.

* **Forolin** biztos és gyors hatású háziszser kéz- és lábizzadás ellen üdit! szagtalan! nem zsiros! nem ragad! Ára 1 korona. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B. Rimanóczy palota.

* **Zsuzsi kisasszony** a Rákóczy-uton 7. sz. alatt Aszódival szembe, Simon Gyula hangszerkészítőnél, Mikor az est megszélni kezd, Nem én lettem hűtlen hozzád, Te szőke gyermek. Háborus lemez újdonságok. Hangszerek hegedük, gramafonok eladása és javítása olesóárban. Húr különlegességek.

* **Dusafalva** község határában 300 kis hold legelő bérbeadó. Értekezni lehet a Polgári Takarékpénztárnál Nagyváradon.

x **Poloskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 40 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

* **Ingtalan eladó.** Nagytelek-utca 3. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) július 20-án azonnal eladó. Részletes föltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Mindennemű molyirtó** szerek és fertőtlenítő cikkek legolcsóbban beszerezhetők, Farkas István „Apolló” drogeriájában. Rákóczi-ut 7/B.

* **Közép koru** özv. uri nő ki, a háztartás minden ágában teljes jártassággal bíró, kitűnően főz. Házvezetőnői állást keres. Cím a kiadóba.

x **Kiadó lakások.** Kossuth-utca 6. sz. alatt kétszobás lakás azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. sz. házban két kétszobás lakás kiadó. Értekezni a Polgári takarékpénztárnál.

x **Egy nagy raktárhelyiség** a Szacsavay-utca 11. számú házban AZONNAL kiadó. Értekezni a Gazdasági és Iparbankrtnál.

x **Kiadó lakások.** Ősi-tér 14. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzemhelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári tükarékknál.

Legujabb táviratok.

Szerbia nem tétlen.

Nis, július 22. Szerbia tétlenségének vádja minden alapot nélkülöz. Szerbia a mai magatartásával megakadályozza Németország összeköttetését Törökországgal. Ha elérkezik az alkalmas idő, Szerbia azonnal offenzívába lép.

Katonák a francia miniszteri tanácsban.

Páris, július 22. (Saját tudósítónktól.) Tekintettel az oroszok komoly helyzetére Poincare négy katonai szaktekintélyt is meghívott a minisztertanácsban való részvételre.

1200 felperzselt major.

Krakó, július 22. (Saját tud.) A Glasnazvolna jelenti, hogy a narewmenti orosz fronttörtés legjobban igazolja az oroszok válságos helyzetét. A menekülő oroszok a polgárságot magukkal hureolják. A visszavonulás alkalmával 1200 majort felperzselték a muszkák.

Az Unió jegyzéke.

Budapest, július 22. (Saját tud.) A Reuter-ügynökség az Unió jegyzékéről, amit Németországhoz intéz a következőket jelenti: Az Unió elengedhetetlen ténykedésnek fog tekinteni minden olyan buvárhajóról induló támadást, melynek következtében amerikai polgár az életét veszti. Az elpusztult amerikaiakért az Unió kártérítéseket követel. Németországnak azon előterjesztését, hogy hadidugárut nem szállító hajót nem tartóztatnak fel és hogy az amerikai tengeri forgalom lebonyolítására 4 hajót rendeljenek ki, az Unió kormányja visszautasította. Hir szerint a jegyzéket pénteken nyújtják át.

IRODALOM

A **Vasárnapi Ujság** július 18-iki száma ismét bő és gazdag tárháza a harctéri képeknek. Különösen az olasz harcterről és a Duyesztermenti harcokból közölt képek vonják magukra a figyelmet, ezekről a harcterekről még eddig nem jelentek meg ilyen érdekes képek. — Érdekesekek a franciáknak a fojtogató gránátok elleni védekezését bemutató képek. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György és Strug András regénye, Szabolcska Mihály verse, Szőlősi Zsigmond tárcája, cikk VIII. Károly francia király olaszországi hadjáratairól. Egyéb közlemények az elhelyezett Amalfi olasz hajó képe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem u. 4.)

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Nagyvárad város hadsegélyző hivatalától.
159—1915. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 17400—915. sz. körrendeletével az 1915. évi 15. t. c. 7. §-ában foglaltak szerint elrendelte, hogy a háboru alatt vagy annak következtében rokkanttá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok, valamint a háboru alatt vagy annak következtében elesett, eltűnt vagy meghalt és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgárok hátrahagyottjai mindaddig, míg a háboru tart és a háboru befejezése után is 6 hónapon keresztül a törvényszerű ideiglenes évi segélyben is részesítenek.

A honvédelmi miniszter urnak ezen rendelete értelmében a korábban kiadott 25900 és 45500 sz. körrendeletek értelmében folyóított ideiglenes hadi segély f. évi július 31-vel be lesz szüntetve. Ebből folyólag mindenkit saját érdekében felhívok, hogy mindazok, a háboru következtében rokkanttá vált és a katonaságnál a legénység állományába tartozott egyének, valamint a háboru alatt vagy annak következtében elesett, eltűnt, vagy meghalt és a katonaságnál a legénység állományába tartozott magyar állampolgár egyének hátrahagyott családtagjai, akiknek hadisegélye f. évi augusztus 1-vel be szüntetve lenne, a fenti rendelet 11., 12., 13. és 20. § értelmében elrendelt összeírásnak foganatosítása végett f. hó 30-án pénteken és 31-én szombaton d. e. 9—11 óráig a hadsegélyező hivatal központi irodájába Városháza földszint 32. sz. hivatalos helyiségbe saját érdekeiknek megóvása végett feltétlenül jelentkezzenek, hogy az összeírás elkészíthető legyen és így az illetők segélyösszegeiknek a folyósítása fennakadást ne szenvedjen.

Nagyvárad, 1915. július 22.

Juricskay Barna
adó és pénzügyi tanácsos.

Tanulóleányok

felvétetnek

a **Szent László-nyomda r. t.-nál**

Szilágyi Dezső-utca 5.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
21246—1915 szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. honvédelmi minisztérium a f. évi május 22-ről 124831 20/b—1915 szám alatt kelt rendeletével a hadiszolgáltatásokról szóló 1912 évi LXVIII t. cz. 24., 27 §-ai alapján igénybe vetteknek kijelentett maláta készleteket a folyó évi július hó 19-én kelt 9718—20/b. 1915 eln. számú rendeletével az igénybe vétel alól feloldotta.

Erről a törvényhatóság területén levő maláta és sörgyarak tulajdonosait tudomásvétel végett jelen hirdetmény útján értesítem.

Nagyvárad, 1915. július 21.

Eleméry Ferenc
katonai ügyi tanácsnok.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága a II. od. oszt. ellenőri állás betöltése folytán megüresedett I. s. oszt. adóhivatali számtiszt (Adótiszt) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásoknak választás útján leendő betöltését a f. évi augusztus havi rendes közgyűlés napirendjére tűzvé ki, felhívom mindazokat, akik a X-ik fizetési osztályba beosztott 2000 korona fizetés és 720 korona lakpénzzel javadalmazott I. s. oszt. adóhivatali számtiszt (adótiszt) és ennek betöltésével esetleg megüresedő más állásokra pályázni kívánnak, hogy pályázati kérvényüket szabályszerűen felszerelve Nagyvárad thjf. város főispánja Méltóságos Hlatky Endre urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez címezve, hivatalomnál (Városháza I. s. emelet 4. szám alatt) folyó évi augusztus hó 7-ik napjának délután 5 óráig annyival is inkább adják be, mivel az elkésztett beadott, vagy kelősen fel nem szerelt kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1915 július 20.

Rimler Károly s. k.,
polgármester.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

16426—915. szám.

Hirdetmény.

A rendőrkapitányi hivatal közhírré teszi, hogy a sertésvásár-tér szomszédságában lévő sertés hizlaldában fellépett sertés orbánc ragályos állati betegség miatt, a sertésvásártér lezáratván, ennél fogva a sertésvásárok tartására további intézkedésig a lóvásártér egy része jelöltetett ki, miről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a legközelebbi folyó hó 26-ára első sertésvásár már a lóvásártéren fog megtartatni.

Nagyvárad, 1915. július 21-én.

Rendőrfőkapitányság.

Hirdetmény.

Mivel az utóbbi időben is gyakran előfordult, hogy a tábori postai küldemények gyulékony tartalmuk miatt elpusztultak, sőt más események is a tűz martalékává tettek: a m. kir. Belügyminiszter ur 32881—VI. a. 915. B. M. számú rendelete alapján figyelmeztetem a közönséget, hogy a könnyen gyuló és a robbanó anyagok a postai szállításból ki vannak zárva s hogy a postai hivatalok azokat a postai árumintákat és csomagokat, amelyek gyufát, benzint, benzines tüzszer-számokat, (megtöltve) petróleumot, spiritust, vagy más efféle könnyen gyuló és könnyen robbanó tárgyakat vagy anyagokat tartalmaznak, szállításra nem fogadtatnak el. S miután azt tapasztaltuk, hogy a közönség — mindazonáltal, hogy a fent jelzett tilalom már széles körben ismeretett, — a robbanó és gyulékony anyagokat tartalmazó tárgyakat még ma is gyakorta küldi, a postai hivatalok az áruminta küldeményeknél a fenti tilalmat kémpróba útján ellenőrzik, míg a csomagoknál — ha ilyen tartalom gyanúja fölmerül — a feladót kötelezhetik a csomag felbontására. Figyelmeztetem továbbá a közönséget, saját érdekében arra is, hogy aki ily tárgyakat a tilalom eltitkolása vagy hamis nyilvánítása mellett ad postára, kihágást követ el s ezen felül a tiltott tartalmú küldemény által okozott kárt is köteles a postának megtéríteni.

Nagyvárad, 1915 július 5-én.

Gerő Ármin,
rendőrfőkapitány.

Hirdetmény.

A háborus állapot bekövetkezte óta, de különösen az utóbbi időben városunkban is sűrűn merültek föl panaszok az ére váltópénz hiánya miatt, dacára, hogy a magyar kir. pénzügyi hivatal a háborus állapot bekövetkezte óta teljes munkaképességének felhasználásával állandóan vert egy koronás, tíz és két filléres érepenzermeket.

Ennélfogva már eddig is tetemes mennyiségű új váltópénz került forgalomba — a fennforgó hiányt azonban mégse sikerült megszüntetni. Ennek a sajnálatos és az ipari, kereskedelmi forgalom, a közgazdasági élet megbénítására vezető körülménynek — az oka abban leli magyarázatát, hogy a lakosság egy része a váltópénzermeket elrejté és azokat ily módon kivonva a forgalomból, a hazai közgazdaságnak, iparnak és kereskedelemnek mérhetetlen kárt okoz.

Sajnos, hogy a lakosság ily irányú magatartásához hozzájárulnak azok a lelketlenül terjesztett valótlan rémbírek és amelyek a bankjegyek elértéktelenedésével ijesztik meg a tájékozatlan közönséget, holott a bankjegyek a koronaérték pénzermekkel és ennél fogva a váltópénzermekkel is teljesen egyenlő értékűek, azok érték csökkenéséről terjesztett híresztelések minden alapot nélkülöznek.

Ösmerve a nagyváradi közönség mindég humánus és minden nemes cselekedetben elől járó áldozatkészségét, talán fölösleges is hangsúlyozni, hogy a váltópénzermek elrejtése és azoknak a forgalomból való kivonása és ezáltal a hazai közgazdaság, a pénz és értékgörög, nemkülönben a hazai kereskedelem és ipar megbénítása hazafiatlan, lelkiismeretlen cselekedet, amely nemcsak mindnyájunk megvetését, de a legszigorubb megróvását és megtorlását érdemli meg.

Akkor, amikor a jelen viszonyok között hazánkban, városunkban a közönség minden hazafias cselekedetére szüksége van, amikor a közönség minden rétegének át kell érezni, hogy a maga szűkebb pátriájának katonája a polgári foglalkozásban: az elrejtett pénzermek forgalomba hozatala is hazafias kötelessége a hazug mesékkel elámitott és félrevezetett közönségnek; annál is inkább, mert az elrejtett érmek forgalomba hozatala elsősorban is a nagyközönség minden rétegének érdekében áll.

Nagyvárad, 1915 június 27-én.

Rendőrfőkapitányság.

12740—1915 szám.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán folyó évi augusztus hó 2-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében az alább megjelölt vállalatokra árlejtést fogok tartani.

A város részére 1915. augusztus 2 ikától 1918 december 31-ig terjedő időben szükséges nyomtatványok és vámjegyek készítése és szállítása. Ezen vállalatnál a nyomtatványokra és vámjegyekre együttesen és külön is tehető ajánlat. A bánatpénz a nyomtatványokra 1000 kor., a vámjegyekre 500 kor.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta vagy ennek közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

Az ajánlatok csak írásban alulírott kezéhez 1915. augusztus 2-ik napjának délelőtt 10 órájáig adhatók be s az ajánlatok 1 koronás bélyeggel láthatók el és csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. A borítékban megjelölendő a munkát, illetve vállalat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Kikötötték, hogy ha vállalkozó itten állandó lakással és üzlettel nem bírna, úgy állandóan Nagyváradon lakó megbízottól köteles gondoskodni s ennek nevét ajánlatában megnevezni tartozik.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy a jelen hirdetményt és az egységarakat ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó rendelkezései minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Az ajánlattevő tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon Kereskedelmi és Iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson, újabb árlejtést tarthasson vagy pedig a vállalatot szabad kézből is kiadhassa.

A fenti vállalatokra vonatkozó feltételek és egység árak alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1915. július 17.

Komlóssy József

tan., mint az árverési küldöttség elnöke.

Árverési hirdetmény.

A rendőrkapitányi hivatal mint rendőri büntető bíróság közhírré teszi, hogy a múlt hó 29-én bitangóságban talált 2 drb. fehér ökör — minthogy a tulajdonosuk mai napig sem jelentkezett, — f. hó 23-án délelőtt 11 órakor a baromvásártéren nyilvános árverés útján a legelőbbet ígérőnek eladatik.

Nagyvárad, 1915. július 17.

Pásztor Bertalan

r. b. bíró.

Fürdői menetrend.

Napontai közlekedésre kijelöltettek Nagyváradtól a Püspök-fürdőig

a 7704-es Nagyváradról indul	d. e.	9.50
a 7708-as " " " "	d. u.	2.19
a 7710-es " " " "	d. u.	4.39
a 7704-es Püspökfürdőbe érkezik	d. e.	10.21
a 7708-as " " " "	d. u.	2.51
a 7710-es " " " "	d. u.	5.11

Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7703-as Püspök-fürdőből indul	d. e.	10.59
a 7707-es " " " "	d. u.	3.29
a 7709-es " " " "	este	7.11
a 7703-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.31
a 7707-es " " " "	d. u.	3.57
a 7709-es " " " "	este	7.43

ezenkívül vásár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyváradtól Püspök-fürdőig

a 7712-es Nagyváradról indul	este	8.10
a 7712-es Püspök-fürdőbe érkezik	este	8.49

és vissza Püspök-fürdőtől Nagyváradig

a 7711-es Püspök-fürdőből indul	este	9.29
a 7711-es Nagyváradra érkezik	este	9.57

Napontai közlekedésre kijelöltettek Nagyváradtól Félíksz-fürdőig

a 7724-es Nagyváradról indul	d. e.	10.01
a 7728-as " " " "	d. u.	2.30
a 7730-as " " " "	d. u.	4.50
a 7724-es Félíksz-fürdőbe érkezik	d. e.	10.33
a 7728-as " " " "	d. u.	3.03
a 7730-as " " " "	d. u.	5.23

Félíksz-fürdőtől Nagyváradig

a 7723-as Félíksz-fürdőből indul	d. e.	10.39
a 7727-es " " " "	d. u.	3.10
a 7729-es " " " "	este	6.59
a 7723-as Nagyváradra érkezik	d. e.	11.09
a 7727-es " " " "	d. u.	3.40
a 7729-es " " " "	este	7.32

ezenkívül vásár- és ünnepnapokon közlekedni fog Nagyvárad Félíksz-fürdő közt

a 7732-es Nagyváradról indul	este	8.31
a 7732-es Félíksz-fürdőbe érkezik	este	9.03

és vissza Félíksz-fürdőtől Nagyváradig.

a 7731-es Félíksz-fürdőből indul	este	9.10
a 7731-es Nagyváradra érkezik	este	9.40

13014/915. szám.

Hirdetmény.

Belügyminiszter ur 29166—VII. d/1915 számú körrendelete alapján figyelmeztetem a város közönségét, hogy a vasuti állomásokon átvonuló katonaságnak szeszes italokat sem pénzért, sem ajándékképpen ne adjanak, mert eme rendelkezés betartását szigorúan ellenőriztetem s az ellene vétők megbüntetésére végett intézkedni fogok.

Nagyvárad, 1915 június hó.

Rendőrfőkapitányság

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

Ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-lámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésére ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk!

Egész éjjel ügyeltes szolgálat!

Költségvetések ingyen.

Telefon szám **514.**

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

í v l á m p á k

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja **55. sz.**